

Elgoibarko Emakume eta Gizonen
berdintasunerako III. Plana

2016-2019

Elgoibarko Udala
Ayto. de Elgoibar

EMAKUNDE
EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDE
INSTITUTO VASCO DE LA MUJER

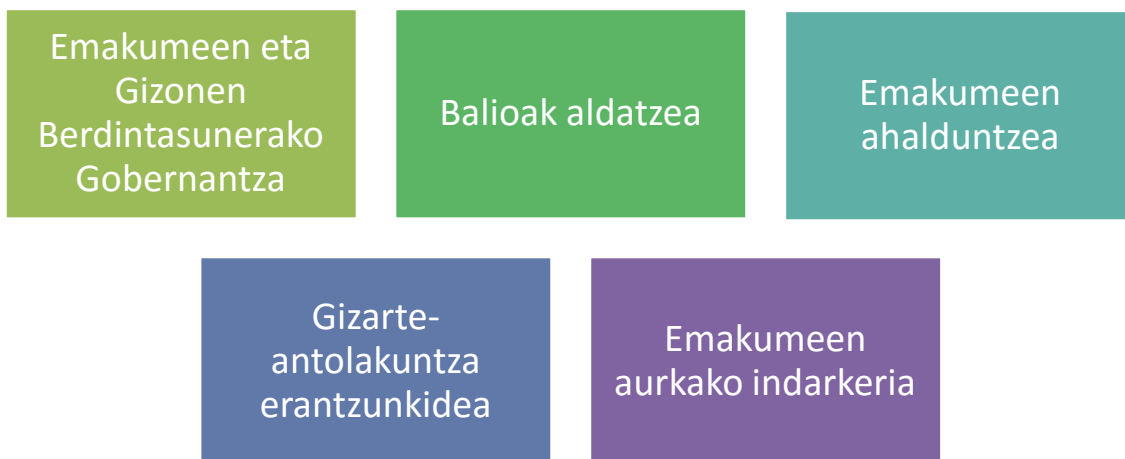
ELGOIBAR
BERDINTASUNA

AURKIBIDEA

01.	PLANAREN ABIAPUNTUA..	3
02.	ESPARRU TEORIKOA ETA LEGE-ESPARRUA...	5
03.	ELGOIBARKO III. PLANAREN EZAUGARRIAK..	12
04.	DIAGNOSTIKOAN JASOTAKO HOBEKUNTZA ARLOAK	13
05.	EKINTZA PLANA	15
06.	PLANAREN KUDEAKETA..	23
07.	KRONOGRAMA	26

01. PLANAREN ABIAPUNTUA

Elgoibarko Emakume eta Gizonen Berdintasunerako III. Planak EAEko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako VI. Planaren printzipio eta lan-ildoak jarraitzen ditu.

Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Gobernantza

Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen arabera generoaren zeharkakotasuna gauzatu behar du Emakume eta Gizonen Berdintasunerako Gobernantzak.

4/2005 Legeak, printzipio orokorretan, aldarrikatzen du botere publikoek egiten dituzten politika eta ekintza guztietan genero-ikuspegia barne hartu behar dutela, emakume eta gizonen arteko ezberdintasunak desagerrarazteko eta berdintasuna sustatzeko (3. artikulua). Lege honen ondorioz, honako hau da genero-ikuspegia txertatzea: *“emakumeen eta gizonen egoera, baldintza, jomuga eta beharizan ezberdinak modu sistematikoan kontuan hartzea, eta horretarako, politika eta ekintza guztietan, maila guztietan eta horien plangintza-, egikaritze eta ebaluazio-fase guztietan, ezberdintasunak ezabatzeko eta berdintasuna sustatzeko xedea duten helburu eta ekintza zehatzak txertatzea”*.

Balioak aldatzea

Balioek aldatzea VI. Planaren helburu orokorretariko bat da. Gaur egungo gizartearen ezaugarrietako bat bere sinkretismoa da, hau da, balio modernoek eta tradizionalen arteko bizikidetzak. Nahiz eta euskal herritarren artean berdintasunaren diskurtsoa txertatzen ari den, emakume eta gizonen dituzten funtzio, rol eta bere denboraren erabilera soziala ere ezberdinak dira oraindik.

Emakumeen ahalduntzea

Emakumeen ahalduntzeak emakumeen bizimoduari eragiten dioten baliabideen eta erabakien gaineko autoritatea eta boterea areagotzen ditu. Emakumeak banaka nahiz taldean jabetzeko prozesuari buruz ari gara; izan ere, honen bitartez erabakiak hartzeko prozesuetako parte-hartzea areagotuko da, agintera iristen lagunduko du, eta eragina izateko ahalmenean ondorioa izango du.

Gizarte-antolakuntza erantzunkidea

Gizarte-antolakuntza erantzunkideak bizimodu pertsonala, familiakoa eta lanekoa uztartzea erraztea esan nahi du, gizonen erantzukizuna lortzea etxeko eta zaintza arduetan, enpleguaren egiturak bizitza pertsonalaren eta familiaren beharrei egokitzea eta zerbitzu sozio-komunitarioak egokitzea sustatzea.

Emakumeen aurkako indarkeria

Ilido estrategiko horrek epe laburrean eragina izan nahi du, biktimen babes eta arreta osorako neurriak eta baliabideak eratuta. Gainera, emakumeen aurkako indarkeria mota ezberdinak emakumeen eta gizonen desberdintasunetik eratorritako gizarte-arazo gisa ikusarazten dituzten sensibilizazioko eta prebentzioko jarduerak ere lehenetsi behar dira, pixkanaka horiek murriztu, eta azkenean, guztiz desagerrarazteko.

02. ESPARRU TEORIKOA ETA LEGE-ESPARRUA

Azken urteotan emakumeei eta gizonei aukera-berdintasunerako eskubidea aitortzen dieten lege nahiz arau juridiko ugari onartu dira nazioartean, Europan, estatuan, baita udalerrietan ere. Emakumeen eta gizonen aukera-berdintasunerako eskubideak berariaz aintzatestea da horien helburua, eta honako Berdintasun Plan honen aterpe zabala dira, bai erakundeen bai legeriaren aldetik.

Jarraian, genero-politiken egitura teorikoan eta legalean nabarmendu diren mugarri batzuk aipatuko ditugu:

- 7/1985 Legea, apirilaren 2koa, Tokiko Erregimeneko Oinarriak arautzen dituena (03/12/21ean eguneratua).
- 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, EAEn emakume eta gizonen arteko berdintasunerakoa.
- EAEn emakume eta gizonen arteko berdintasunari buruzko VI. plana.
- 3/2007 Lege organikoa, martxoaren 22koa, emakume eta gizonen benetako berdintasunerakoa.
- Europako Gutuna, emakumeek eta gizonek tokian tokiko bizimoduan izan behar duten berdintasunerako.

7/1985 Legea, apirilaren 2koa, Tokiko Erregimeneko Oinarriak arautzen dituena (03/12/21ean eguneratua).

Legearen 28. artikuluan xedatzen denez, beste Administrazio Publiko batzuei badagozkie ere, udalerriek haien jarduera osagarri batzuk egin ditzakete, bereziki, hezkuntzari, kulturari, emakumearen sustapenari, etxebizitzari, osasunari eta ingurumena babesteari buruzkoak. Ildo horretan, Toki-Administrazioaren garrantzia argia da, udalei esku hartzeko araugintzako esparrua uzten baitzaie, udalek jarduerak bultzatzen, baita generoaren inguruan herritarren beharrak eta itxaropenak betetzen laguntzen duten zerbitzuak eskaini ditzaten ere, horren ondorioz beste Administrazio Publiko batzuen eskumenak galtzeko edo oztopatzeko inolako arriskurik egon gabe.

4/2005 Legea, otsailaren 18koa, EAEko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa.

Lege honen baitan argi eta garbi zehazten dira zein diren, emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan, administrazio maila bakoitzak dituen eginkizunak, Autonomia Estatutuko 10.39 artikuluan, Lurralde Historikoen Legeko 6 eta 7 c.2. artikuluetan, zein Estatutuan (9.2 artikulua) eta Erkidegoko arauetan (Europar Batasunaren Ituneko 3.02 artikulua) ezarritakoak dakartzaten eskumenetatik abiatuta; izan ere, aipatutako lege eta arauak betebeharrak bi ezartzen dizkiete herri aginteei: bat, emakumeen eta gizonen benetako berdintasuna eta errealitate izateko baldintzak bultzatu eta oztupoak eraistea, eta, bestea, berdintasuna sustatzea herri-aginteen politika eta ekintza guztietan.

Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legeak honako zeregin hauek ezarri dizkio herri-administrazioari:

- Azpiegiturak, programak eta prozedurak egokitu eta sortzea, genero-ikuspegia txertatzeko.
- Ekintza positiboko neurriak betetzea.
- Programak egitea, Jaurkitzearen plangintza orokorraren esparruaren baitan eta Foru Aldundiek egiten dituzten programen esparruaren baitan.
- Estatistikak egokitu eta eguneratzea, horien bitartez toki-erakundeen eskumenekoak diren eremu guztietan emakumeek eta gizonek bizi dituzten ezberdintasun egoerak ezagutu ahal izateko.
- Tokian tokiko eremuan, emakume eta gizonen egoerari buruzko azterlanak eta ikerketak egitea.
- Emakumeen eta gizonen ezberdintasun egoerari buruz eta berdintasuna sustatzeko abiarazi behar diren neurriei buruz sentsibilizazio-jarduerak egitea.
- Toki-araudia nolakoa den eta nola aplikatzen den begiratzea, emakumeen eta gizonen berdintasun printzipioaren arabera.
- Herritarrei, eta batez ere emakumeei, informazioa eta orientazioa ematea emakumeen eta gizonen berdintasunarekin zerikusia duten baliabideei eta programei buruz, bai eta bereizkeria anizkoitza jasaten duten emakumeei oinarrizko

gizarte-eskubideetarako irisgarritasuna bermatzeko zuzendurik dauden programa eta zerbitzuei ere.

- Bereizkeria anizkoitza jasaten duten emakumeek oinarrizko gizarte-eskubideetarako irisgarritasuna izan dezaten programak osatzea edo zerbitzuak ematea, zerbitzuon izaera dela-eta udal mailan eman beharrekoak direnean.
- Emakumeei eta gizonei bizitza pertsonala, familia eta lana uztartzea helburu duten baliabide eta zerbitzu sozio-komunitarioak ezartzea, beren izaera dela-eta udal mailan eskaini beharrekoak direnean.
- Erakunde publiko zein pribatuekin harremanak finkatzea eta parte-hartze eta lankidetzarako bideak ezartzea, baldin eta erakundeon xedeek edo eginkizunek tokiko eremuan emakumeen eta gizonen berdintasuna erdiesten laguntzen badute.
- Tokiko eremuan sexuaren zioz gertatzen diren bereizkeria egoerak antzematea, eta egoera horiek errotik desagerrarazteko neurriak hartzea.
- Bakoitzari bere eskumenen eremuan agindu dakioken beste edozein eginkizun betetzea.

Legean EAEn Emakume eta Gizonen Berdintasunerako VI. Planaren diseinu eta egiturari buruzko oinarrizko lau funtzioak ezartzen dira:

- Plana gauzatzean botere publikoen jarduera arautu behar duten oinarrizko printzipioak ezartzea (Legearen Atariko Titulua).
- EAEko botereen eta herri-administrazioen jardunean genero-ikuspegia txertatzeko neurri sorta arautzea (I. eta II. tituluak).
- Eginkizun eratzaileria, hots, esku-hartze arloetan berdintasuna sustatzeko neurriak eratztea (III. titulua).
- Zigorren erregulazioa (IV. titulua).

EAEko Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerako VI. Plana.

EAEko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako VI. Planak frogatzen duenez, 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa, funtsezko aurrerapausoa da berdintasun-politiken esparruan. Izan ere, arautu egiten du EAEko herri-administrazioaren

jarduna, eta, hala dagokionean, erakunde pribatuena, berdintasunaren printzipio juridiko unibertsalean, bai tratu bera lortzeari dagokionez, baita aukera-berdintasunari dagokionez ere.

EAEko Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerako VI. Plana egiteari eta egituratzeari dagokienez, Legean oinarritzko lau eginkizun zehaztu dira:

1. Plana gauzatzean botere publikoen jarduera arautu behar duten oinarritzko printzipioak ezartzea (Legearen Atariko Titulua).
2. EAEko botereen eta herri-administrazioen jardunean genero-ikuspegia txertatzeko neurri sorta arautzea (I. eta II. tituluak).
3. Eginkizun eratzailea, hots, esku-hartze arloetan berdintasuna sustatzeko neurriak eratzea (III. titulua).
4. Oinarritzko edukiak definitzea.

3/2007 Lege Organikoa, martxoaren 22koa, emakumeen eta gizonen arteko benetako berdintasunerakoa.

2007ko martxoaren 23ko BOEn argitaratutako Legea, batetik, honako premisa honetan oinarritzen da: "*emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna giza-eskubideei buruzko nazioarteko hainbat testutan onartutako printzipio juridiko unibertsala da*". Bestalde, Legearen oinarritzko beste premisa baten arabera, legearen aurrean berdintasun formal erabatekoa onartzea funtsezkoa da, eta hobetu egin behar da araugintzaren bidez. Araugintza hori dela medio, "*oraindik ere geratzen diren sexuagatiko diskriminazio agerpen guztiei aurre egin behar zaie, diskriminazioa zuzena nahiz zeharkakoa izan, gizonetzkoen eta emakumezkoen benetako berdintasuna bultzatzeko, eta hori lortzea eragozten duten oztopoak eta gizarte estereotipoak mugiaraziz*".

Besteak beste, Legea honako funtsezko printzipio hauetan oinarritzen da: "ekintza positiboa", "ordezkaritza orekatua" eta "zeharkakotasuna".

21.1 artikulua adierazten duenez, "*bere eskumenak betetzean toki-erakundeek berdintasunerako eskubidea gain hartuko dute, eta gainerako herri-administrazioekin lankidetzan arituko dira horretarako*". Horrenbestez, 3/2007 Legeak tokian tokiko

administrazioei dagozkien eskumenetara garamatza, hots, apirilaren 2ko 7/1985 Legean (toki-araubidearen oinarriak arautzen dituen) orokorrean adierazten direnetara, eta EAEko udalerriei dagokienez, zehazki 4/2005 Legean, otsailaren 18koan, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoan adierazten direnetara.

Europako Gutuna emakumeek eta gizonen tokian tokiko bizimoduan izan behar duten berdintasunerako.

Europako Udalerrien eta Eskualdeen Kontseiluak eta bere bazkideek sustatu dute, Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerako 5. Ekintza Egitasmo Bateratuaren esparruan. *"Europako tokian tokiko eta eskualdeko gobernuentzako da. Izan ere, sinatzera, emakume eta gizonen arteko berdintasunaren printzipioaren inguruko jarrera publikoa hartzera eta gutunean zehaztutako konpromisoak euren lurraldean ezartzera gonbidatzen ditu".*

EUDEL (Euskadiko Udalen Elkarte) proiektuko bazkideetako bat da, eta gero eta gehiago dira gutuna sinatu duten udalak. Gutuna izenpetzen duten udalek konpromisoa hartzen dute bi urtean berdintasunerako plana egin eta gauzatzeko. Planak era parte-hartzailean egina egon behar du, ebaluazio-irizpideen arabera. Gainera, plana abian jartzeko behar adina baliabide izan behar dute udalek.

Europako Gutunak aitortzen duenez, tokian tokiko eta eskualdeko agintariak *"esku hartzeko maila egokienak dira, desberdintasunen iraunkortasunari eta errepikapenari aurre egiteko eta benetako berdintasuna eskaintzen duen gizarteia sustatzeko".*

Arau horien oinarria ondoren zehaztuko diren Berdintasunerako Printzipioetan dago: *(4/2005 Euskal Legea, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa).*

1. – TRATU-BERDINTASUNA

Debeku da pertsonen sexuan oinarritzen den bereizkeria oro, zuzenekoa zein zeharkakoa, edozein delarik ere hartarako erabilitako era.

Legearen ondorioak:

- a) Zuzeneko bereizkeria dago pertsona bat sexuaren zioz edo sexuarekin zuzenean loturik dauden inguruabarrak direla eta; haurdun egonda edo ama izanda, esaterako; beste pertsona bat baino modu txarragoan tratatzen denean. Delitu gisa izan dezakeen

tipifikazioa ahaztu gabe, laneko sexu-jazarpena sexuaren ziozko zuzeneko bereizkeriatzat jotzen da.

- b) Zeharkako bereizkeria dago egintza juridiko, irizpide edo eginera batek, itxuraz neutroa izanda ere, sexu bereko multzo aski handiago bati kalteak eragiten dizkionean, salbu eta egintza juridiko, irizpide edo eginera hori egokia eta beharrezkoa denean, eta sexuarekin loturik ez dauden irizpide objektiboak erabilia justifikatzeko modukoa denean.

Euskal aginte publikoek ezin izango dute inolako diru-laguntza edo laguntzarik eman sexuaren ziozko bereizkeria eragiten duten edonolako jardueretarako. Sexuaren ziozko bereizkeria dela eta, administrazio-zehapena edo zigor penala jaso duten pertsona fisiko edo juridikoak ere egoera berean geratuko dira, dena delako zehapen edo zigorrak dirauen denboran.

Euskal herri-aginteek bermatu behar dute ezen bereizkeria-egoerak eragin ditzaketen beste inguruabar batzuk ere tartean direla eta, bereizkeria anizkoitza jasaten duten emakumeek nahiz emakume-taldeek benetan baliatzen dituztela beren oinarrizko eskubideak. Inguruabarrok honako hauek izan daitezke: arraza, kolorea, jatorri etnikoa, hizkuntza, erlijioa, politikari edo bestelako gaii buruzko iritziak, gutxiengo nazional baten kide izatea, ondarea, jaioterria, ezintasuna, adina, sexu-joera, edo beste edozein baldintza edo inguruabar pertsonal edo sozial.

2. – AUKERA-BERDINTASUNA

Euskal herri-aginteek neurri egokiak hartu behar dituzte emakumeek eta gizonen eskubide politikoak, zibilak, ekonomikoak, sozialak eta kulturalak, eta arauetan aitortu lekizkiekeen gainerako oinarrizko eskubideak, aukera berdinekin baliatzen dituztela bermatzeko, boterea eta baliabide eta etekin ekonomikoak eta sozialak eskuratu eta kontrolatzea barne. Lege honen ondoretarako, aukera-berdintasunaz ari garela, esan beharra dago agintea eta baliabide eta gizarte-onura eta onura ekonomikoak eskuratzeko abiagune edo hasierako baldintzak ez ezik, horiek guztiak gauzatzeko eta behar den moduan kontrolatzeko baldintzez ere ari garela.

Era berean, euskal herri-aginteek bermatu egin beharko dute ez dela oztoporik egongo lege honetan aipatzen diren eskubideak gauzatzeko eta arautzen diren baliabideak eskuratzeko; izan ere, abenduaren 4ko 20/1997 Legean oztopo horiek bertan behera uztea zehazten baita (Irisgarritasuna Sustatzen du lege horrek).

3. – ANIZTASUNA ETA EZBERDINTASUNA ERRESPETATZEA

Herri-agintek beharrezko diren neurri guztiak abiarazi behar dituzte sexuen berdintasunerako prozesuak errespetatu daitezen bai gizonen eta emakumeen artean biologiari, bizi-baldintzei, jomugei eta beharriaz dagozkien ezberdintasunak eta aniztasuna, baita emakumeen artean eta gizonen artean dauden ezberdintasunak eta aniztasuna ere.

4. – GENERO-IKUSPEGIA TXERTATZEA

Euskal herri-agintek genero-ikuspegia txertatu behar dute beren politika eta ekintza guztietan, halako moduz non horietan guztietan ezberdintasunak ezabatzeko eta emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzeko helburu orokorra ezarriko duten.

Lege honen ondoreetarako, honako hau da "*Genero-ikuspegia txertatzea*": emakumeen eta gizonen egoera, baldintza, jomuga eta beharrian ezberdinak modu sistematikoan kontuan hartzea, eta, horretarako, politika eta ekintza guztietan, maila guztietan eta horien plangintza-, egikaritze- eta ebaluazio-fase guztietan, ezberdintasunak ezabatzeko eta berdintasuna sustatzeko xedea duten helburu eta ekintza zehatzak txertatzea.

5. – EKINTZA POSITIBOA

Emakumeen eta gizonen benetako berdintasun eraginkorra lortzea sustatze aldera, herri-agintek denboran ondo mugatutako berariazko neurriak abiarazi behar dituzte, bizitzaren eremu guztietan sexuaren zioz gertatzen diren egitatezko ezberdintasunak ezabatzeko edo murrizteko.

6. – SEXUAREN ARABERAKO ROLAK ETA ESTEREOTIPOAK DESAGERRARAZTEA

Euskal aginte publikoek sexuaren araberako rol sozial eta estereotipo batzuk desagerraraztea sustatu behar dute, emakumeen eta gizonen arteko desberdintasunaren oinarri baitira eta horien arabera emakumei etxeko eremuaren ardura eta gizonei eremu publikoaren ardura izendatzen baitzaizkie, eta horrek, gainera, balorazio eta aitorten ekonomiko eta sozial oso ezberdina eragiten du.

7. – ORDEZKARITZA OREKATUA

Euskal aginte publikoek neurri egokiak hartu behar dituzte emakumeen eta gizonen presentzia orekatua lor dadin erabakiak hartzeko eremu guztietan. Lege honen ondorioz, kide anitzeko administrazio-organoetan ordezkariak orekatutzat joko da, hain zuzen, sexu biek gutxienez % 40ko ordezkariak dutenean.

03. ELGOIBARKO III. PLANAREN EZAUGARRIAK

Plan honen helburu orokorra udal kudeaketan genero ikuspegiaren txertaketa lortzea da, berdintasun arauemailea eta formala gainditu eta aukera eta emaitzen berdintasun erreala eta eraginkorra bermatzen dituzten berdintasunerako udal politikak martxan jartzearen bitartez. Honako ezaugarriak ditu:

4 urteko indarraldia du: 2016-2019 aldirako egin da.

Aurretiko diagnostikoaren eguneratzetik eta Planaren ebaluaziotik sortu da era partehartzailean, udal langileria eta udalerriko gizarte eragileen inplikazio aktiboarekin.

Plana koordinatzeaz eta bultzatzeaz berdintasun arloa arduratuko da.

Plan ireki eta malgua da, eta urteko plan operatiboak definitu behar dira.

Plan ebaluagarria da, eta lortutako helburuak etengabe ebaluatzeko adierazleak hartzen ditu barne.

Erantzukizuna duten Arloek eta Erakundeek aurreikusitako denboran eta erabilgarri dauden baliabideekin garatzeko helburuak eta ekintzak jasotzen ditu.

Udalerriri dagokion tresna da, eta politikarien, teknikarien eta herritarren konpromisoa dakar.

04. DIAGNOSTIKOAN JASOTAKO HOBEEKUNTZA ARLOAK

Ondoren herritarren, teknikarien, politikarien eta gizarte eragileen partetik diagnostikoan jasotako beharrak azaltzen dira, EAEko Emakume eta Gizonen Berdintasunerako VI. Planak aurkezten dituen oinarri eta esku-hartze ildoekin bat datozen lau arlo nagusietan taldekatuak:

- ✓ EMAKUME ETA GIZONEN BERDINTASUNERAKO GOBERNANTZA
- ✓ BALIOEN ALDAKETA eta EMAKUMEEN AHALDUNTZEA
- ✓ GIZARTE-ANTOLAKUNTZA ERANTZUNKIDEA.
- ✓ EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA.

GOBERNANTZA

- Berdintasun arloko teknikariaren postua udaleko barne egituran sartzea.
- Berdintasun ekintzen komunikazioa eta difusioa egitea.
- Udaleko sail guztiak ordezkatutako egitura teknikoa sortzea berdintasun planaren kudeaketarako.
- Genero ikuspegiaren txertaketak diru laguntzetan izaten ari den inpaktua neurtzea.
- Genero ikuspegiaren txertaketa kontratuetan lantzea.
Emakumeen Kontseiluaren parte-hartzaileak handitzen joatea.
- Gizon taldea bultzatzea.
- Berdintasunerako formakuntza sustatzen jarraitzea.
- Datuak sexuaren arabera bereizten eta lantzen jarraitzea.
- Hizkuntza eta irudien erabilera ez sexista egiten jarraitzea.

BALIOEN ALDAKETA ETA JABEKUNTZA

- Martxan dauden programekin jarraitu (jabekuntza programa, hezkidetzeta programa, lan orientazio ez sexista programa, belaunaldien arteko programa genero ikuspegitik...).
- Emakumeei zuzendutako txoko polibalentea sortzea /egokitzea.
- Jai programaren lanketa egitea berdintasun ikuspegia txertatzeko jai programazioaren edukietan, parte-hartzean etab.

EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIA

- Prebentzio programekin jarraitzea.
- Indarkeria protokoloaren koordinaketa lantzen jarraitzea.
- Arreta programa lantzen jarraitzea.

GIZARTE ANTOLAKUNTZA ERANTZUNKIDEA

- Ikastetxeekin erantzunkidetasuna lantzea eragile guztiekin gurasoak, ikasleak....sentsibilizazioaren bidez

05. EKINTZA PLANA 2016-2019

Planaren Arloak kontuan hartuta, 2016-2019 aldirako helburuak eta ekintzak landuko dira atal honetan.

Helburuek aldarazi nahi den gizartearen errealitatea definitzen dute; lehentasuna zer egitekori eman behar zaion finkatzen dute eta, proposatutako adierazleen eta ondorengo ebaluazioen bidez, lortutako emaitzak zehazten dituzte.

III. Plan honetan arlo bakoitzerako helburuak zehaztuko dira, eta horietako bakoitzean gauzatu beharreko ekintzak hartuko dira kontuan, EAEko VI. Berdintasun Planean jasotzen diren ekintza-multzoetan taldekatuta eta ekintza mota kontuan izanda.

ZEHAR LERROA	HELBURUAK	EKINTZAK
EMAKUMEEN ETA GIZONEN ARTEKO BERDINTASUNERAKO GOBERNANTZA	5	18
BALIOEN ALDAKETA EMAKUMEEN JABEKUNTZA	8	10
GIZARTE-ANTOLAKUNTZA ERANTZUNKIDEA	3	3
EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA	4	5
	20	36

EMAKUME ETA GIZONEN BERDINTASUNERAKO GOBERNANTZA

DIAGNOSTIKOA

- Udalean sail ezberdinen artean zeharkakotasuna landu beharko litzateke gehiago, baita herrian elkarte eta entitateen artean ere.
- Udal sailek ez dute planaren ezagutza osoa.
- Gizarteak ez du plana nahikoa ezagutzen.
- Berdintasunerako formakuntza, datuak sexuaren arabera bereiztea eta hizkuntza eta irudien erabilera ez sexista etengabea izan behar da.
- Berdintasun teknikariaren postua ez dago udaleko barne egituran sartuta.
- Emakumeen Kontseiluaren parte-hartzea handiagoa izan beharko litzateke.
- Ez dago berdintasunaren alde lan egiten duen gizon talderik.

HELBURUAK

- Gizonen eta emakumeen berdintasunaren aldeko egiturak indartzea.
- Gizon eta emakumeen arteko berdintasunaren aldeko komunikazioa sustatzea.
- Udalean lana eskuratzeko orduan genero-ikuspegia sustatzea.
- Udal-arloetako eguneroko lanean genero ikuspegia sustatzea.
- Herriko eragile ezberdinen parte-hartzea sustatzea Berdintasun Planaren egitasmoak burutzeko.

EKINTZAK	ARDURADUNAK	NOIZ
1. Udaleko Berdintasun teknikariaren postua udaleko barne egituran sartzea.	Antolaketa, Langileria eta Gardentasun Saila	2017-2019
2. Udalean sailen arteko talde teknikoa sortzea.	Antolaketa, Langileria eta Gardentasun Saila	2017
3. Emakumeen Kontseiluaren parte-hartzea handitzea.	Berdintasun Zerbitzua	2017-2019
4. Berdintasunaren aldeko Gizonen Taldea sortzea.	Berdintasun Zerbitzua	2017-2019

5. Berdintasunaren aldeko sare eta egituretan (Berdinsarea, Gizpuzkoako Foru Aldundiaren berdintasun teknikarien sarea etab.) parte-hartzen jarraitzea	Berdintasun Zerbitzua	2017-2019
6. Berdintasun arloaren komunikazio plana egitea.	Berdintasun Zerbitzua	2017
7. Udaleko langileei, kargu politiko eta gizarte eragileei zuzendutako berdintasunaren inguruko prestakuntza praktikoa antolatzea.	Berdintasun Zerbitzua	2016-2019
8. Udaleko datu baseetan sexu aldagaia sartzeta.	Antolaketa, Langileria eta Gardentasun Saila	2016-2019
9. Idatzi, txosten eta memorietan datuak sexuaren arabera bereiztea.	Sail guztiak	2016-2019
10. Hizkuntza eta irudien erabilera ez sexista egitea.	Sail guztiak, elkarteak, herriko erakundeak	2016-2019
11. Antolatutako lan-taldeetan emakume eta gizonen parte-hartzea orekatua izatea.	Sail guztiak	2016-2019
12. Genero ikuspegiaren txertaketak diru laguntzetan izaten ari den genero inpaktua neurtzea.	Kultura; Kirola	2017-2018
13. Genero ikuspegiaren txertaketa kontratuetan lantzea.	Ogasuna eta Artekiritza	2017-2019
14. Aurrekontuen genero inpaktua aztertu sail edo programaren baten.	Berdintasun Zerbitzua	2017-2019
15. Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunarekin zerikusia duten gaiak oposaketetako gaien artean sartzeta.	Antolaketa, Langileria eta Gardentasun Saila	2017-2019
16. Udaleko enplegu-eskaintzen baldintza pleguetan genero ikuspegia txertatzea.	Antolaketa, Langileria eta Gardentasun Saila	2017-2019

	17. Udalean ekintza positiboak egitea emakumeek ordezkari gutxi duteneko lanpostuak betetzeko.	Antolaketa, Langileria eta Gardentasun Saila	2017-2019
	18. Jai programazioaren azterketa egin genero ikuspegitik eta ekintza plana zehaztu.	Berdintasun zerbitzua, kultura eta jaiak.	2017-2018
ERAKUSLEAK			
<p>Emakumeen kontseiluko parteaide kopurua/ urtero</p> <p>Antolatutako formakuntzetan formatutako pertsonak sexuaren arabera /urtero.</p> <p>Genero klausulak barneratuta duten kontratu kopurua.</p> <p>Jaien programazioan berdintasuna sustatzen duten ekintza kopurua/urtero</p>			

DIAGNOSTIKOA

- Sentsibilizazioa landu behar da gure gizartean oraindik ere dirauten estereotipo eta iritzi sexistak gainditzeko;
- Erabakiak hartzen diren lekuetan (batzordeak, zuzendaritzak...) emakumeen presentzia handitzea.
- Kontzientzia pizteko tresnak sortzea web gunea edota herri aldizkaria erabiliz.
- Hezkidetzan egindako lanketaren inpaktua neurtzea.
- Mikromatxismoak ikustaraztea.
- Kirol alorrean emakumeen lorpenak gehiago zabaltzea eta baloratzea.
- Multikulturalitatea eta berdintasuna uztartzea batez ere gazteengan.
- Emakumeei zuzendutako txoko polibalentea sortzea.
- Udalak sustatutako programekin jarraitzea (jabekuntza programa, hezkidetzeta programa, lan orientazio ez sexista programa, belaunaldien arteko programa genero ikuspegitik...).
- Sexu heziketa lantzea neska eta mutilei egokitutako informazioa emanez.

HELBURUAK

- Rol eta estereotipo sexistak gainditzea.
- Emakumeen autoestima hobetzea.
- Sentsibilizazioa piztea emakumeen artean.
- Emakumeen lanerako sarbidea, lan baldintzak eta promozioa hobetzea.
- Emakumeen txirotasun eta bazterketa sozialean egoteko arriskua murriztea.
- Emakume etorkinen baliabide sozialekiko sarbidea hobetzea.
- Emakumeen parte-hartzea hobetzea elkarte munduan.
- Emakumeen parte-hartzea handitzea erabakiak hartzen diren espazioetan.

EKINTZAK	ARDURADUNAK	DATA
1. Jabekuntza programarekin jarraitzea.	Emakumeen Kontseilua eta Berdintasun Zerbitzua	2016-2019
2. Hezkidetzeta programarekin jarraitzea.	Berdintasun Zerbitzua, Haur eta Gazteria Saila	2016-2019
3. Hezkidetzan egindako lanaren inpaktua neurtzea.	Berdintasun Zerbitzua, Haur eta Gazteria Saila	2017-2019
4. Lan orientazio ez sexista programarekin jarraitzea.	Berdintasun Zerbitzua eta Sustapen Ekonomikoa eta Enplegua	2016-2019

5. Sentsibilizazio-kanpainak antolatzen jarraitzea egun berezietan, adibidez, martxoaren 8an, ekainaren 28an, Gay eta Lesbianen Nazioarteko Egunean etab.	Berdintasun Zerbitzua, Haur eta Gazteria eta Kultura eta Euskara	2016-2019
6. Emakumeei zuzendutako txoko polibalentea sortzea.	Berdintasun Zerbitzua	2017-2019
7. Kulturartekotasun ekintzetan genero ikuspegia lantzea.	Berdintasun Zerbitzua eta Ongizatea	2017-2019
8. Emakume kirolarien saria ematea.	Berdintasun Zerbitzua eta Kirol Patronatua	2017
9. Laneratzeko arazo handiak dituzten emakumeen ibilbideak lantzeko programa martxan jartzea.	Berdintasun Zerbitzua eta Sustapen Ekonomikoa eta Enplegua	2017-2019
10. Elgoibarren erabakiak hartzen diren espazioetan emakumeen parte-hartzea aztertzea eta ekintza plana zehartea.	Berdintasun Zerbitzua, Kultura eta Euskara, Gizarte Ongizate eta Kirol Patronatua	2018-2019
ERAKUSLEAK		
Jabekuntza programaren parte-hartzaile kopurua/urtero		
Hezkidetzeta programaren parte hartzaileak sexuaren arabera/urtero		
Lan orientazio ez sexista programaren erabiltzaileak sexuaren arabera/urtero		
Kulturartekotasun programaren parte-hartzaileak sexuaren/urtero		
Emakumeei zuzendutako laneratzeko programaren parte-hartzaile kopurua /urtero		
Emakumeen txokoaren erabiltzaileak/urtero		

DIAGNOSTIKOA

- Bizitza pertsonala, familia eta lana uztartzeko enpresetan malgutasun handiagoa ematea eta zerbitzuen malgutasuna handitzea (ordutegiak, e.a.)
- Hirigintzatik ere kontziliazioaren eta erantzunkidetasunaren irizpideak txertatzea.

HELBURUAK

- Erantzunkidetasunaren eta zaintzaren balioa bultzatzea.
- Generoaren aurrean sentikorra den herriaren planifikazioa bultzatzea.
- Kontziliazio zerbitzuak sustatzea.

EKINTZAK

ARDURADUNAK

DATA

1. Hezkuntza eragile ezberdinekin erantzunkidetasunari buruzko programa martxan jartzea.	Berdintasun Zerbitzua, Emakumen Kontseilua, Haur eta Gazteria, Ikastetxe eta Guraso elkarteak	2017-2019
2. Udal zerbitzuetan kontziliazio zerbitzuak egoteko estrategiak diseinatzea.	Berdintasun Zerbitzua. Sustapen ekonomikoa eta Enplegua	2017-2019
3. Urbanizazio proiektuetan genero ikuspegia txertatzea.	Berdintasun Zerbitzua eta Hirigintza	2017-2019

ERAKUSLEAK

Erantzunkidetasunari buruzko ekintzetan parte hartzaileak sexuaren arabera/urtero

Genero ikuspegia barneratuta duten urbanizazio proiektuak/urtero

DIAGNOSTIKOA

- Emakumeen kontrako indarkeriaren arreta eta prebentzioa hobetzea.
- Emakume gazteek indarkeria matxistaren kontrako baliabideen inguruko informazioa hobetzea.

HELBURUAK

- Emakumeen aurkako indarkeriaren informazioa eta ikerketa hobetzea.
- Emakumeen aurkako indarkeriaren eredu positiboak bultzatzea.
- Emakumeen aurkako indarkeriaren detekzio azkarra.
- Emakumeen arreta eta babes integrala bermatzea.

EKINTZAK

ARDURADUNAK

DATA

1. Ikastetxeetan antolatzen den genero indarkeriaren prebentzio programekin jarraitzea.	Berdintasun Zerbitzua, Institutua eta Ikastola	2016-2019
2. Genero indarkeria protokoloaren koordinaketa lantzen jarraitzea.	Berdintasun Zerbitzua eta Ongizatea	2016-2019
3. Genero indarkeriaren arreta programa lantzen jarraitzea.	Berdintasun Zerbitzua eta Ongizatea	2016-2019
4. Jaietan eraso sexual eta sexistak prebenitzeko kanpaina antolatzea.	Berdintasun Zerbitzua, kultura eta euskara	2016-2019
5. Azaroak 25ean sentsibilizazio programa antolatzen jarraitzea.	Berdintasun Zerbitzua, Ongizatea, Haur eta Gazteria, Kultura eta Euskara	2016-2019

ERAKUSLEAK

Ikastetxeetako indarkeria prebenitzeko programan parte-hartzaileak sexuaren arabera/urtero

Azaroak 25 programa antolatutako ekintzetan parte hartzaileak sexuaren arabera/urtero

Genero indarkeriaren arreta programaren erabiltzaileak/ urtero

06. PLANAREN KUDEAKETA

Koordinazioa eta programazioa

Emakume eta gizonen arteko berdintasunerako 4/2005 Legearen 10. artikulua jasotzen duenaren arabera tokiko administrazioek, euren eskumenen esparruan, egiturak egokitu behar dituzte, emakume eta gizonen arteko berdintasunerako politikak bultzatzeaz, programatzeaz, ebaluatzeaz eta horiei buruz aholkatzeaz arduratuko den unitate administratibo bat egon dadin.

Plan horren jarduera-programatik eratorritako helburuak eta ekintzak erdiesteko, beharrezkoa da Planaren sustapenerako, jarraipenerako eta ebaluaziorako egiturak izatea. Sustapenerako Talde Eragilea Berdintasun arloan kokatuta dago, eta zinegotzi batek eta teknikari batek osatzen dute. Hau 2012 urtetik Elgoibarko Udalean Berdintasun Teknikari modura aritu da. Aurretik, DEBEGESAn, Debarreneko Garapen agentzian Berdintasuneko arduraduna eta jardunaldiko % 80a dago berdintasun teknikari moduan.

Sustapen egitura honen zereginak honako hauek izango dira Planak dirauen bitartean:

- Berdintasunari dagokionez urteko lehentasunak zehaztea.
- Plangintza bat sortzea dauden baliabideak oinarritzat hartuta (ekonomikoak, pertsonalak etab.)
- Ekintzak aurrera eramane daitezkeen egituraren partaideen artean ardurak banatzea.
- Egiten diren ekintzen jarraipena eta balorazioa egitea.

Talde eragile hau aldizka Emakumeen Kontseiluarekin bilduko da ekintzak planifikatzeko eta aurrera eramateko.

Maila politikoan, Berdintasun Sailak *Pertsonen Batzordean* parte hartzen du, Ongizate eta Gazteria sailekin batera, non berdintasunaren alorrean burutzen diren ekimenen jarraipena eta balorazioa egiten den.

Sailen arteko talde teknikoa eratzea ere aurreikusten da.

Bestalde, Emakumeen Kontseilua 2013tik martxan da, herritarren partaidetzarako organoa alegia. Kontseiluaren funtzioak, bestalde, ondorengoak dira:

- a)Udalaren politika bideratzea, gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna lortzeko. Aukera berdintasuna lortze aldera, Udalaren jarduera-planak bultzatzea eta plan horien jarraipena egitea.
- c) Jarduera lerro orokorrak zehazterako orduan eta aurrekontuko lehentasunak ezartzerako orduan, Tokiko Administrazioari aholkua ematea.
- d) Kontseiluan parte hartzen ez duten pertsonak edo taldeek proposatutako iradokizunak eta ekimenak jasotzea. Aukera berdintasuna bultzatzeko ideia berritzaileak sustatzea.
- e) Kontseiluari aditzera ematen zaizkion jarrera diskriminatzaileen salaketa guztiak, behar bezala oinarrituta daudenak, jasotzea eta organo eskudunei bideratzea, baldin eta jarrera horiek berdintasun printzipioa urratzen badute edo emakumeak iraintzen badituzte.
- f) Emakumeen sustapenerako jarduerak bideratzen dituzten elkarten eta gainerako erakundeen arteko partaidetza, lankidetzak eta kooperazioa bultzatzea.
- c) Kontseiluko kideak onartzea edo kontseilutik kanpo uztea.

III. Plan hau programatzeko, Urteko Programa Operatiboak egingo dira aurreko ekitaldiko azken hiruhilekoan. Urteko Plan Operatibo horrek berdintasuna sustatzeko egiturak adostuko ditu Emakumeen Kontseiluarekin eta sailen arteko talde teknikoarekin batera, eta ondorengo atalak izango ditu kontuan:

- Helburuak, ekintzak, egin beharreko jarduerak, inplikaturako arloak, egutegia, aurrekontua eta ebaluaziorako adierazleak kontuan hartuko dituzten lan-planak egingo dira.
- Programa Operatibo bakoitzerako aurrekontua zehaztuko da, non planifikaturako ekintza bakoitzak aurreikusitako aurrekontua izango duen.

Planaren ebaluazioa

III. Berdintasun Planaren ebaluazioa jarraitua egingo da, eta urteko memoria bat egingo da.

Ebaluazioa maila ezberdinetan egingo da:

- Betetze mailaren ebaluazioa: plan operatiboa jarraituz ekintzen jarraipen kuantitatiboa egingo da, hurrengo aldagaiak kontuan izanik:
 - eginga

- partzialki egina
 - ez egina
 - egina baina ez zegoen planifikatuta
 - arrazoiak
- Prozesuaren ebaluazioa: ezarpen prozesuaren indarguneak eta hobetzeko arloak aztertuko dira, planean parte hartzen duten udal teknikari, politikari eta gizarte eragileei galdetuta. Besteak beste, ondoko esparruei erreparatuko zaie: inplikazioa, lanerako tresnak eta koordinazioa, komunikazioa, partaidetza-prozesuak, etab.
 - Eraginaren ebaluazioa: berdintasun politikek dituzten eraginak aztertuko dira eta gizon eta emakumeen arteko berdintasunean eman diren aurrerapausoak neurtuko dira.

Bestalde, Emakundek ebaluaziorako urtero eskatzen duen planen jarraipenerako galdetegi elektronikoa beteko da. Prozesuaren ebaluazioa eta inpaktua aurrera eramateko, elkarrizketak, galdeketak etab. erabiliko dira.

Udal aurrekontua

4 urterako, berdintasunerako III. Plana burutzeko aurrekontua 295.800 eurokoa izango da gutxi gorabehera.

Diru-laguntzak

Emakunderen eta Gipuzkoako Foru Aldundiko Berdintasun arloko diru-laguntzak eta Eusko Jaurlaritzako departamentu ezberdinek (Kultura, Hezkuntza, Hirigintza, etab.) kudeatutako diru-laguntzak.

07. KRONOGRAMA

GOBERNANTZA	2016	2017	2018	2019
1. Udalaren Berdintasun teknikariaren postua udaleko barne egituraren sartzea.		X	X	X
2. Udalean sailen arteko talde teknikoa sortzea.		X		
3. Emakumeen Kontseiluaren parte-hartzea handitzea.		X	X	X
4. Berdintasunaren aldeko Gizonen Taldea sortzea.		X	X	X
5. Berdintasunaren aldeko sare eta egituretan (Berdinsarea, Gizpuzkoako Foru Aldundiaren berdintasun teknikarien sarea etab.) parte-hartzen jarraitzea		X	X	X
6. Berdintasun arloaren komunikazio plana egitea.		X		
7. Udaleko langileei, kargu politiko eta gizarte eragileei zuzendutako berdintasunaren inguruko prestakuntza praktikoa antolatzea.	X	X	X	X
8. Udaleko datu baseetan sexu aldagaia sartzea.	X	X	X	X
9. Idatzi, txosten eta memorietan datuak sexuaren arabera bereiztea.	X	X	X	X
10. Hizkuntza eta irudien erabilera ez sexista egitea.	X	X	X	X
11. Antolatutako lan-taldeetan emakume eta gizonen parte-hartze orekatua izatea.	X	X	X	X
12. Genero ikuspegiaren txertaketak diru laguntzetan izaten ari den genero inpaktua neurtzea.		X	X	X
13. Genero ikuspegiaren txertaketa kontratuetan lantzea.			X	X
14. Aurrekontuen genero inpaktua azertu sail edo programaren baten.		X	X	X
15. Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunarekin zerikusia duten gaiak oposaketetako gaien artean sartzea.		X	X	X
16. Udaleko enplegu-eskaintzen baldintza pleguetan genero ikuspegia txertatzea.		X	X	X

17. Udalean ekintza positiboak egitea emakumeek ordezkaritza gutxi duteneko lanpostuak betetzeko.	X	X	X
18. Jai programazioaren azterketa egin genero ikuspegitik eta ekintza plana zehaztea.	X	X	

BALIO ALDAKETA ETA EMAKUMEEN JABEKUNTZA	2016	2017	2018	2019
1. Jabekuntza programarekin jarraitzea.	X	X	X	X
2. Hezkidetza programarekin jarraitzea.	X	X	X	X
3. Hezkidetzan egindako lanaren inpaktua neurtzea.	X	X	X	X
4. Lan orientazio ez sexista programarekin jarraitzea.	X	X	X	X
5. Sentsibilizazio-kanpainak antolatzen jarraitzea egun berezietan, adibidez, martxoaren 8an, ekainaren 28an, Gay eta Lesbianen Nazioarteko Egunean etab.	X	X	X	X
6. Emakumeei zuzendutako txoko polibalentea sortzea.		X	X	X
7. Kulturartekotasun ekintzetan genero ikuspegia lantzea.		X	X	X
8. Emakume kirolarien saria ematea.		X		
19. Laneratzeko arazo handiak dituzten emakumeen ibilbidek lantzeko programa martxan jartzea.		X	X	X
10. Elgoibarren erabakiak hartzen diren espazioetan emakumeen parte-hartzea aztertzea eta ekintza plana zehaztea.			X	X

GIZARTE ANTOLAKUNTZA ERANTZUNKIDEA	2016	2017	2018	2019
1. Hezkuntza eragile ezberdinekin erantzunkidetasunari buruzko programa martxan jartzea.	X	X	X	
2. Udal zerbitzuetan kontziliazio zerbitzuak egoteko estrategiak diseinatzea.	X	X	X	
3. Urbanizazio proiektuetan genero ikuspegia txertatzea.	X	X	X	

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA	2016	2017	2018	2019
1. Ikastetxeetan antolatzen den genero indarkeriaren prebentzio programekin jarraitzea	X	X	X	X
2. Genero indarkeria protokoloaren koordinaketa lantzen jarraitzea.	X	X	X	X
3. Genero indarkeriaren arreta programa lantzen jarraitzea.	X	X	X	X
4. Jaietan eraso sexual eta sexistak prebenitzeko kanpaina antolatzea.	X	X	X	X
5. Azaroak 25ean sentsibilizazio programa antolatzen jarraitzea.	X	X	X	X